

Anneke Douma zingt moed in

De grote metaalstaking in Friesland trof gisteren negentien bedrijven. Er deden 500 stakers mee, veel meer dan de vakbonden hadden verwacht.

IRENE OVERDUIN

Donderdag sloeg de twijfel hoorbaar toe bij vakbondsvoorman Frans Strolenberg (CNV). „Het is spannend hoor of we de 150 halen. We krijgen veel telefoontjes binnen van leden die door hun bazen of chefs geïntimideerd worden. Er is best veel angst om de baan te verliezen.”

Toch was het gisterochtend in Zalen Tivoli in Leeuwarden om half acht al een gedrang van jewelste. Een klein uur later hadden bijna 500 sta-

kers zich ingeschreven. In gele (CNV) of rode (FNV) actiehesjes werkten ze krentenbollen en koffie naar binnen, klaptten ze voor de gespierde taal van hun vakbondsleiders en zongen ze *It Woanskip* mee met Anneke Douma.

Het is de bonden en hun leden menens. Als de werkgevers niet met een beter cao-bod komen, komt het zuiden van Friesland ook aan de beurt voor acties, dreigden ze. Gisteren concentreerde de strijd zich in het noordwesten van de provincie.

De conflictpunten zijn legio. Er is ruzie over het loon voor jongeren,

Het is de stakers en de vakbonden menens

over de meerkostenregeling, zeggenschap over persoonlijke opleidingsbudgetten, percentage loonsverhoging, de mate van flexibiliteit, zeggenschap over roosters en vrije tijd, reistijden en ouderenregelin-

gen. Friesland telt ongeveer tweeduizend metaalbedrijven, volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek. Gisteren werden de volgende bedrijven getroffen door stakingsacties: Damen Shiprepair, Icon Yachts en Bodewes Shipyards in Harlingen; FIB, Neways, Douma, Strukton en GAE in Leeuwarden; SMI en Pranger Rossier in Dokkum; Meijer Plaatbewerking in Sint Jacobiparochie; Stork Turbo Blading in Sneek; Batavus in Heerenveen; Miedema/De Wolf in Windum; Bijlsma Hercules in Franeker en Damstra in Driezum.

Durk van der Wal (32), Wommels
Werkt bij: FIB in Leeuwarden
Beroep: apparatenbouwer
Inkomen: „Hoechst net te witten.”

„De wurkjouwers pakke dy hieltyd mear ôf. Mar it jild is net myn grutste motivaasje om te staken. Dat is de lange termyn. Der komt hast gjin jongere mear yn it fak. By ús op de ôfdieling bin ik mei myn 32 jier de jongste. Nije minsken krije net in fêst kontrakt mear. Aanst bin ik in stik âlder, en bin ik noch hieltyd de jongste. By de FIB hawwe wy it net min troffen trouwens. It is seker net in ferkeard bedriuw. Sa min ha wy it net. Ik wurkje der no tsien jier en ik ha it nei't sin. Ast jong bist, kinst in soad oan, alles giet noch maklik. Mar op 'e lange doer wurdt it swierder. Ast dan noch hieltyd itselde wurk dochst, om't der gjin jongeren bykomme, wurdt it swier. Der binne genôch minsken dy't gjin wurk hawwe, mar se komme net op 'e metaal ôf. It is yn it belang fan 'e sektor dat de wurkjouwers msei in goeie cao komme.”

Rinze Kramer (61), Leeuwarden
Werkt bij: Neways in Leeuwarden
Beroep: monteur
Inkomen: ruim 2000 euro netto per maand

„Ik staak om't der yn 'e metaal goed fertsjinne wurdt, mar net troch ús, de minsken dy't it meitsje. En ek om't it de kant út giet fan 'sy fluitsje, en do kinst mar oprave'. De bazen wolle ús hieltyd fleksibeler ha. Mar in minske moat regelmaat ha, dan hâldst it it langste út. It ferieningslibben giet nei de mik ast hieltyd oare wurktiden hast. Se ha it oer de mienskip, mar dat seit my stadichoan niks mear. Ik stie altyd dei en nacht klear foar it bedriuw, al sûnt de tiid dat wy noch in stofsúgerfabryk wienen. Ik draai al 42 jier mei, moast witte. We binne no al wer hiel lang in printplatefabryk, ik ha de hiele nijbou begelaat doe' t ik noch fasilitêr manager wie. Mar doe 't ik yn myn persoanlik libben tsjinslach krige – ik hier trettjin begraffenissen koart efter elkoar oan – en oerspand rekke, ha se my út funksje helle en monteur makke. Ik bin dumpst, sa fielt dat. Myn perspektyf wie lang dat ik er mei 62 út koe, no is it 66,8 wurden. De FME (werkgeversclub, red.) hat twa gesichten. Oane iene kant skeppe se tsjinoer de jeugd op hoe geweldig wurkjen yn 'e metaal is. Oan 'e oare kant betelje se der net neffens.”

Klaas Witteveen (60), Sint Annaparochie
Werkt bij: Meijer Plaatbewerking in Sint Jacobiparochie
Beroep: zetter/kanter
Inkomen: circa 1650 euro netto per maand

„Ik staak omdat het niet anders kan. Men luistert niet. Ik werk al 42 jaar, waarvan 19 bij Meijer. Ik moet van de regering nog dik 6 jaar. De bazen willen af van de ouwelullendagen, ze willen ook de 55-plussers kunnen dwingen tot overwerk. En van de zaterdag willen ze een gewone werkdag maken. Zo wordt het wel heel moeilijk om gezond je pensioen te halen. Ik sta en sjouw de hele dag, verplaat dagelijks tussen de 1000 en 2000 kilo. Dat doet wat met je rug. Ik werk samen met een collega die al 65 is. Ik heb respect voor ouderen, dus ik ontlast hem. Het is best zwaar. Ik probeer fit te blijven door 's winters naar de sportschool te gaan, maar denk maar niet dat het bedrijf daar aan bijdraagt. Ik zou er wel uit willen, maar ik heb een eigen huis, vrouw en drie zonen, dus ik heb geen keus. Trouwens, wie vervangt ons, de ouderen? Voor jongeren is de metaalsector op deze manier helemaal niet aantrekkelijk. Zwaar werk met weinig perspectief.”